

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2483/2021
26.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Јанко Стреховски, адвокат из ..., против туженог ББ, предузетника, власника СТР "ББ" из ..., чији је пуномоћник Александар Јанчић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1022/21 од 09.04.2021. године, у седници одржаној 26.01.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1022/21 од 09.04.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву, Судска јединица у Ковачици П1 235/2020 од 23.10.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован основни тужбени захтев тужиле да се поништи решење туженог о отказу уговора о раду од стране запослене дел.бр. ../19 од 25.06.2019. године и да се обавезе тужени да тужилци накнади трошкове парничног поступка, са законском затезном каматом, почев од дана извршности па до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован евентуални тужбени захтев тужиле да се пониште ставови 2, 3 и 4 решења туженог о отказу уговора о раду од стране запослене дел.бр. ../19 од 25.06.2019. године и да се обавезе тужени да тужилци накнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом почев од дана извршности па до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 58.177,00 динара.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж1 1022/21 од 09.04.2021. године, ставом првим изреке, одбио као неосновану жалбу тужиле и потврдио пресуду Основног суда у Панчеву, Судска јединица у Ковачици П1 235/2020 од 23.10.2020. године, у ставу првом изреке, у делу којим је одбијен, као неоснован тужбени захтев тужиле да се пониште ставови први, пети и шести решења туженог о отказу уговора о раду од стране запослене бр. ../19 од 25.06.2019. године и у ставу првом и другом изреке у делу којим је одбијен, као неоснован, захтев тужиле за накнаду трошкова парничног поступка, са законском затезном каматом од дана извршности до исплате.

Ставом другим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Панчеву, Судска јединица у Ковачици П1 235/20 од 23.10.2020. године, у осталом делу става првог изреке и става другог изреке и одбачена тужба по захтеву тужиле да се пониште ставови други, трећи и четврти решења туженог о отказу уговора о раду од стране запослене бр. ../19 од 25.06.2019. године. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиле за накнаду трошкова насталих у другостепеном поступку.

Против правноснажне одлуке донете у другом степену, тужиле је изјавила благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. истог Закона, на које ревидент у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиле је била запослена код туженог на радном месту продавца у продавници у ... до 24.06.2019. године, када јој је, по њеном захтеву од 24.05.2019. године, престао радни однос, оспореним решењем о отказу уговора о раду од стране запослене бр. ../19 од 25.06.2019. године. Побижаним решењем, тужиле је обавезана да за све време трајања отказног рока извршава своје радне обавезе и да као рачунополагач припреми продајни објекат П-3 за ванредни попис, да присуствује попису и након тога изврши примопредају другом лицу, те да и по истеку отказног рока настави са радом све до завршетка наведене обавезе. Тужиле је до истека отказног рока 24.06.2019. године долазила на посао, припремила продајно место за ванредни попис који до њеног одласка није извршен. Ставом првим диспозитива побијаног решења, запосленој, овде тужиле, распоређеној на послове продавца у продавници послодавца П-3 у ..., отказан је уговор о раду од 28.03.2007. године, из разлога што је запослена писменим поднеском отказала послодавцу наведени уговор о раду. У ставу другом диспозитива, наведено је да је о захтеву запослене за коришћење преосталих 6 дана годишњег одмора у оквиру трајања отказног рока и обавезама запослене до престанка радног односа у вези са припремом објекта за ванредни попис, спровођење ванредног пописа и примопредају објекта другом лицу, послодавац одлучио посебним решењем дел.бр. ../19 од 30.05.2019. године. Ставом трећим диспозитива, констатовано је да запослена није поступила по решењу из претходног става и након 24.06.2019. године престала је да долази на посао, те да ће ванредни попис бити спроведен без њеног присуства. У ставу четвртом диспозитива, наведено је да је за евентуалне мањкове утврђене ванредним пописом одговорна запослена и да је дужна да штету по основу утврђеног мањка накнади послодавцу. На основу става петог диспозитива, у складу са наведеним, запосленој престаје радни однос код послодавца дана 24.06.2019. године, као задњег дана рада, а у ставу шестом изреке, да ће јој зарада, накнада зараде за преостали годишњи одмор и евентуална друга примања која је запослена остварила бити исплаћена у складу са законом. По обављеном попису нису утврђени мањкови и тужиле није сносила

никакве правне последице, а зарада и накнада штете за неискоришћени годишњи одмор јој је исплаћена.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредбе члана 194. став 1. Закона о парничном поступку, оценио да из побијаног решења следи да је тужила писменим путем послодавцу отказала уговор о раду и да су радне обавезе предвиђене ставом другим оспореног решења о отказу уговора извршене током отказног рока, те да је ванредни попис извршен без утврђених мањкова, тако да нема места одговорности тужиле за штету, па је, по оцени тог суда, отпао правни интерес тужиле за вођење овог спора, јер она не тражи враћање на рад, нити промену свог радно-правног статуса, због чега правне последице побијаног решења о отказу уговора о раду, ниједном одредбом, негативно не погађају тужилу, па је првостепени суд одбио основни захтев за поништај побијаног решења у целини и евентуални тужбени захтев за поништај ставова другог, трећег и четвртог диспозитива решења.

Другостепени суд је одбио жалбу тужиле и потврдио првостепену пресуду у односу на став први, пети и шести диспозитива решења туженог о отказу уговора о раду бр. ../19 од 25.06.2019. године, пошто је тужила отказала уговор о раду туженом послодавцу захтевом за престанак радног односа од 24.05.2019. године, па је оспорено решење, у наведеним ставовима, донето у складу са одредбама члана 178. и 186. Закона о раду. У преосталом делу, другостепени суд је првостепену пресуду укинуо и одбацио тужбу по захтеву тужиле да се пониште ставови други, трећи и четврти решења туженог о отказу уговора о раду од стране запослене бр. ../19 од 25.06.2019. године, налазећи да став други садржи констатацију да је о захтеву тужиле за коришћење преосталог годишњег одмора и обавезама запослене у вези ванредног пописа послодавац одлучио решењем од 30.05.2019. године, док став трећи и четврти диспозитива побијаног решења садржи чињеничну тврдњу послодавца да запослена није поступила по назначеном решењу и након 24.06.2019. године престала да долази на посао, да ће ванредни попис бити спроведен без њеног присуства и да ће за евентуалне мањкове утврђене тим пописом тужила бити одговорна за штету, те да, по својој садржини, назначени ставови решења о отказу уговора о раду не чине одлуку послодавца о правима, обавезама и одговорностима запослених, због чега не уживају судску заштиту у смислу одредбе члана 16. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног касационог суда, одлука другостепеног суда је правилна.

Одредбом члана 178. став 1. и 2. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05...75/14), прописано је да запослени има право да послодавцу откаже уговор о раду и да отказ уговора о раду запослени доставља послодавцу у писаном облику, најмање 15 дана пре дана које је запослени навео као дан престанка радног односа (отказни рок). На основу одредбе члана 186. став 1. истог Закона, послодавац је дужан да запосленом, у случају престанка радног односа, исплати све неисплаћене зараде, накнаде зараде и друга примања која је запослени остварио до дана престанка радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду. Исплату обавезе из става 1. овог члана, послодавац је дужан да изврши најкасније у року од 30 дана од дана престанка радног односа (став 2.). Накнада штете прописана је одредбом члана 162. Закона о раду, тако што је запослени одговоран за штету коју на раду или у вези са радом, намерно или крајњом непажњом проузрокује послодавцу, у складу са законом (став 1.). Постојање штете, њену висину, околности под којима је настала, ко је штету

проузроковао и како се накнађује, утврђује послодавац, у складу са општим актом, односно уговором о раду (став 5.). Ако се накнада штете не оствари у складу са одредбама става 5.овог члана, о накнади штете одлучује надлежни суд 8. (став 6.). У смислу одредбе члана 195. Закона о раду, против решења којим је повређено право запосленог или кад је запослени сазнао за повреду права, запослени, односно представник синдиката чији је запослени члан, а кога запослени овласти, може да покрене спор пред надлежним судом (став 1.).

У конкретном случају, тужиљи је радни однос код туженог, побијаним решењем, престао на њен захтев па тим решењем није повређено тужиљино право, као запослене, док констатације о ванредном попису и евентуалним мањковима не представљају основ за пружање било какве правне заштите тужиљи, јер не садрже њену обавезу да послодавцу накнади штету.

Неосновани су наводи ревизије тужиље да се побијаним решењем послодавца задире у њена имовинска права. Супротно томе, то што је ставом четвртим диспозитива побијаног решења туженог констатовано да "за евентуалне мањкове утврђене ванредним пописом одговорна је запослене и штету по основу утврђеног мањка дужна је надокнадити послодавцу", не представља задирање у имовинска права тужиље, јер она, наведеним делом диспозитива, није обавезана да послодавцу накнади штету, па су неосновани наводи њене ревизије о томе да она, оспоравањем предметног решења, штити своје право на имовину.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић